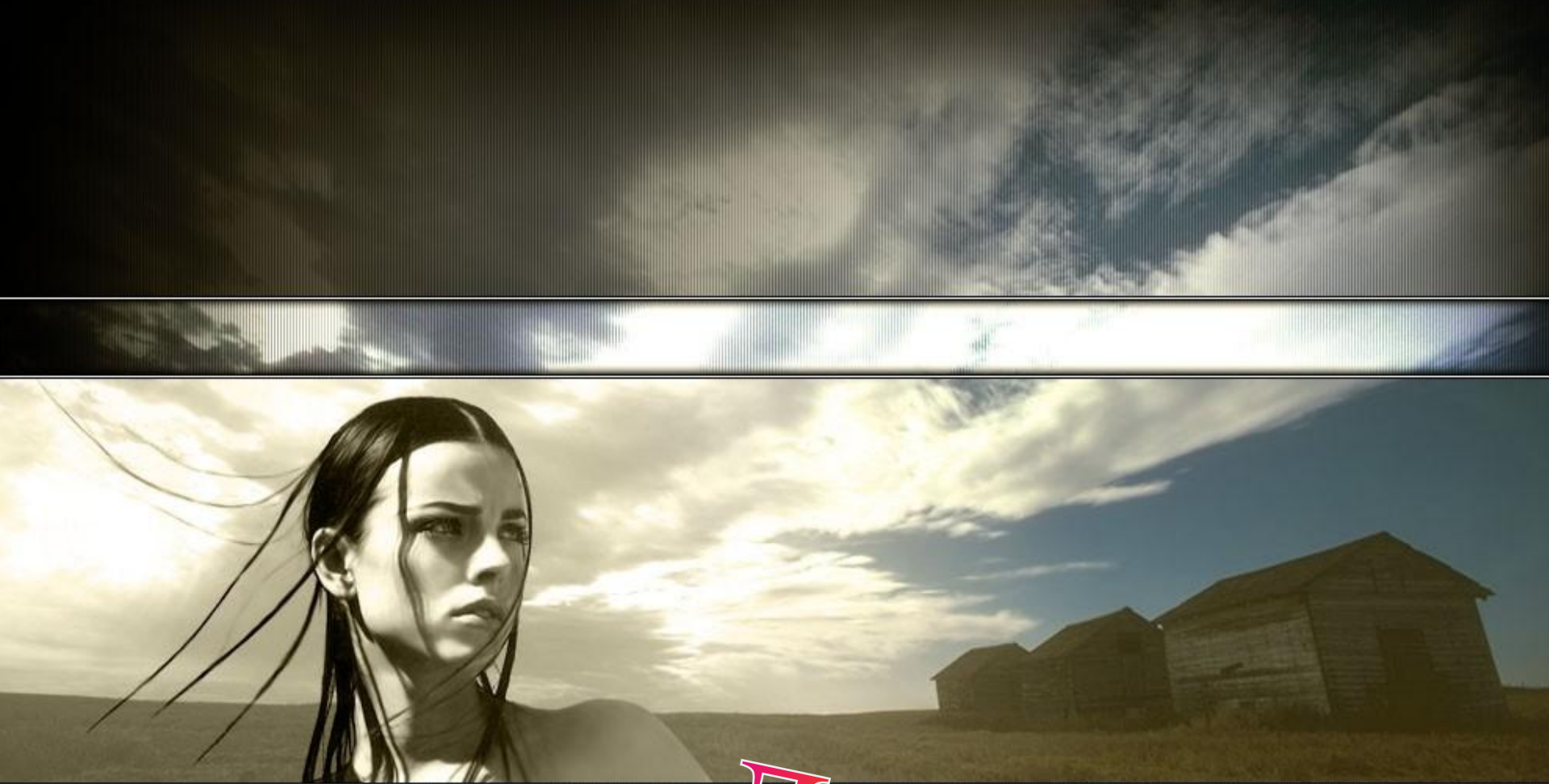

Економічний лекторій

Лекція 3

Тема

Банківська діяльність

Завдання

☺ Зрозуміти передумови появи банків

☺ Розуміти сутність та необхідність кредиту

☺ Знати основи здійснення банківської діяльності

1.1. Історія
банківської справи

1.2. Кредитна
система України

1.3. Банківська
система України

ОСНОВНІ

Банк

Банківська система

Національний банк

Комерційний банк

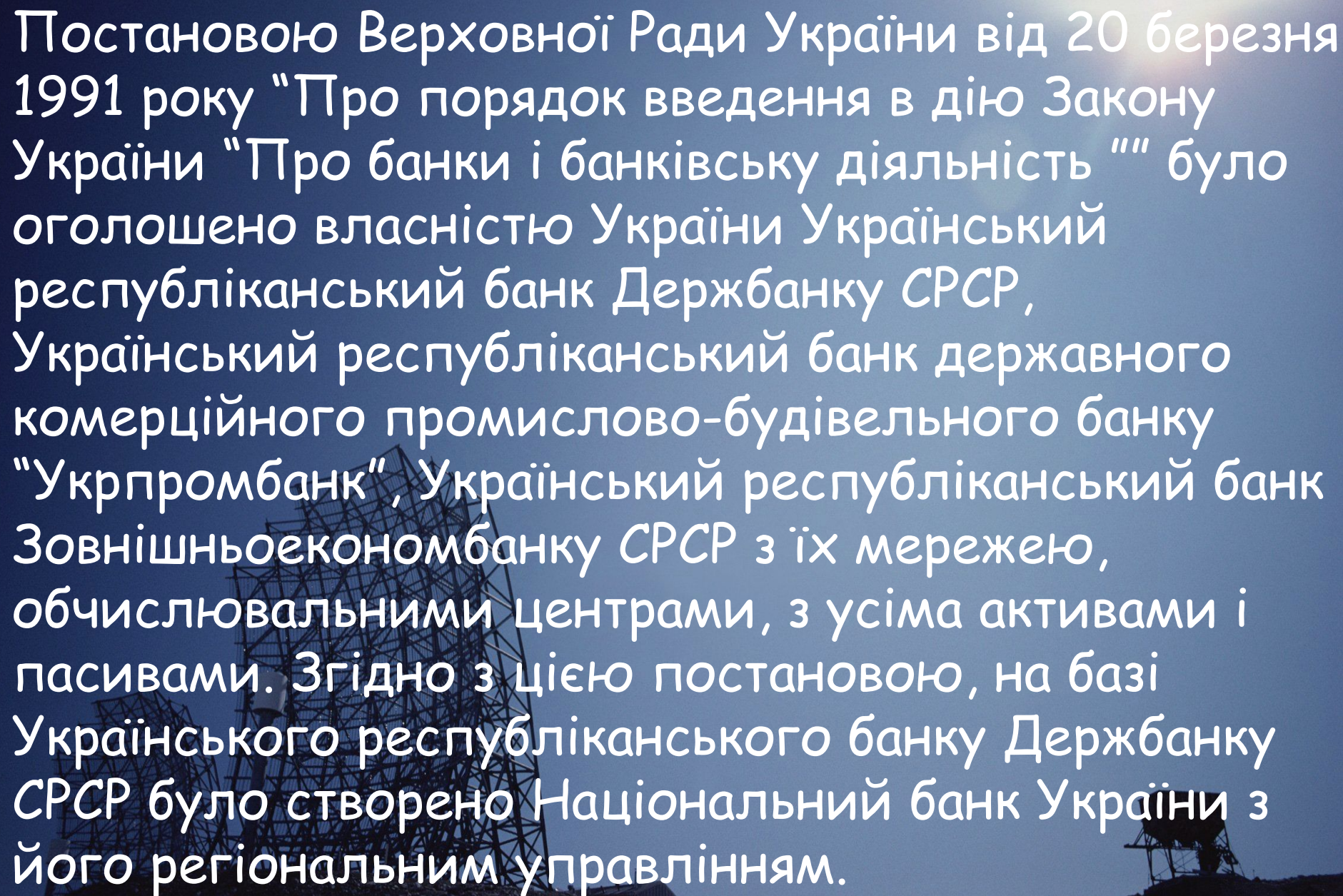
Кредит

Валютні цінності

Цінні папери

Після проголошення Декларації про державний суверенітет України 1991 року постало питання щодо створення власної фінансово-кредитної системи України

Постановою Верховної Ради України від 20 березня 1991 року "Про порядок введення в дію Закону України "Про банки і банківську діяльність"" було оголошено власністю України Український республіканський банк Держбанку СРСР, Український республіканський банк державного комерційного промислово-будівельного банку "Укрпромбанк", Український республіканський банк Зовнішноекономбанку СРСР з їх мережею, обчислювальними центрами, з усіма активами і пасивами. Згідно з цією постановою, на базі Українського республіканського банку Держбанку СРСР було створено Національний банк України з його регіональним управлінням.

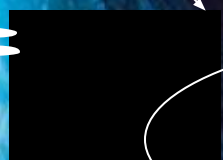

СТАНОВЛЕНИЕ И РАЗВИТИЕ НАЦИОНАЛЬНО- РЕГИОНАЛЬНОГО САМОУПРАВЛЕНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН

I этап
(1991-1993
гг.)

II этап
(1993-1998
гг.)

III этап
(1998-...)

I етап розвитку - етап активного становлення та розвитку банківської системи

II етап розвитку - етап стагнації та зростання банківської кризи

III етап розвитку - етап укрупнення комерційних банків, розширення сфери банківських послуг

Кредит

(від лат. credere - вірити
та creditum - позика, борг)
надання у борг грошей
або товару

Кредитна система

перший підхід

сукупність
кредитних
відносин та
інститутів,
які реалізують
ці відносини

другий підхід

сукупність банків та
спеціалізованих
кредитно-
фінансових
інститутів, які
здійснюють
мобілізацію
грошових
ресурсів і надають
ПОЗИКИ

Кредитні установи

№
п/п

Типи кредитних відносин

Інститути, що опосередковують ці відносини, виступаючи або в ролі кредитора, або боржника, чи одночасно в ролі й кредитора, і боржника

1 Між банками та підприємствами

комерційні банки

2 Між банками та державою

центральний банк

3 Між підприємствами, організаціями та товариствами

комерційні банки,
парабанківські установи

4 Між банками та населенням

спеціалізовані банки

5 Між підприємствами, організаціями, товариствами та населенням

парабанківські установи

6 Між фізичними особами

каси взаємодопомоги,
кредитні спілки

7 Зовнішньоекономічні кредитні відносини

спеціалізовані банки

Структура кредитної системи

Кредитна система

Банківська система
(банки)

Парабанківська система

Центральні
(емісійні)
банки

Комерційні
(неемісійні)
банки

Універсальні

Спеціалізовані

- інвестиційні
- інноваційні
- облікові
- ощадні
- іпотечні

СКФІ
• лізингові
компанії

- факторингові компанії
- брокерські і дилерські фірми
- страхові компанії
- пенсійні фонди
- фінансові компанії

Поштово
ощадна
система
Поштові
відділення,
поштово
ощадні
установи

Об'єднання банків і парабанків

Передумови виникнення кредитної системи

Розвиток
виробництва
і розширення
торгівлі

Необхідність у
специфічній формі
підприємницької
діяльності

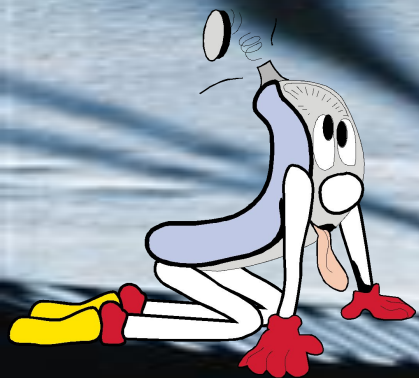
ЕКОНОМІЧНА ОСНОВА

Функціонування кредитної системи є кредитні відносини, які виникають у господарському обороті у зв'язку з незбігом у часі витрат суб'єктів господарювання й отримання ними виручених від реалізації продукції коштів

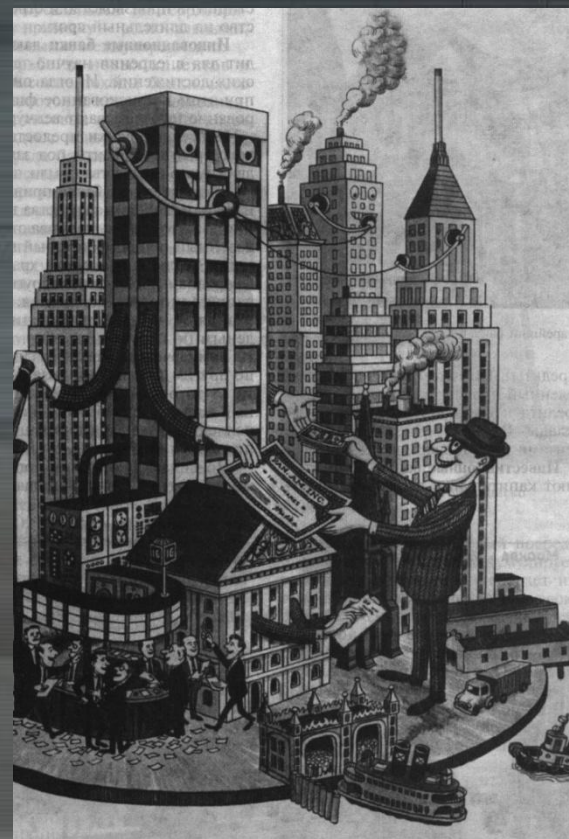
БАНК

установа, яка створена
для залучення
грошових коштів і
розміщення їх від
свого імені на
умовах поверненості,
платності і терміновості

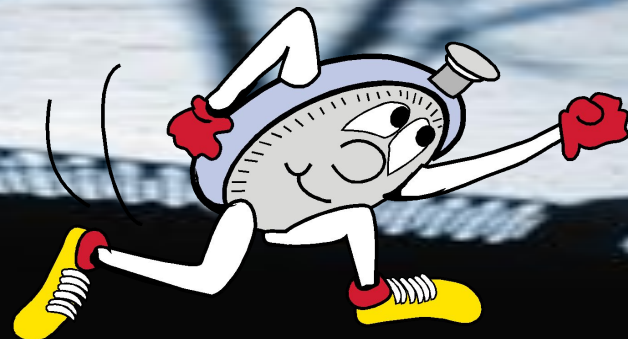
Основне завдання банку:

Здійснювати
посередництво
в переміщенні коштів
від кредиторів
до позичальників

Банківська система

організаційна сукупність різних видів банків у їх взаємозв'язку, яка існує в тій чи іншій країні в цілком визначений історичний період

Типи побудови банківської системи

Дворівнева

Однорівнева

Банківська система

I рівень

Центральний
банк

II рівень

Комерційні банки

Умови функціонування дворівневої банківської системи

- Рівноправність, свобода в раціональному господарюванні;
- Можливість вибору клієнтом банку (достатня кількість банків);
- Конкуренція в банківській справі;
- Доступність інформації про банк;
- Недопустимість втручання в банківську справу "третьох осіб";
- налагодження зовнішньоекономічних зв'язків

Трансформація

Функції банківської системи

Функція створення грошей
і регулювання грошової
маси

Функція забезпечення
сталості
банків та грошового ринку
(стабілізаційна)

Функції центрального банку

Емісійни
й
центр
країни

Банк
банків

Грошово-
кредитне
регулюван
ня

Банкір
уряду

Облікова
політика

Операції
на відкритому
ринку

Регулювання
обов'язкових
резервів

Селективне
регулювання
кредиту

Висновки

4.1.

Етапи
формування

**Банківська
система**

Розвиток
виробництва

Розширення
торгівлі

Перехід від
натурального
господарства
до грошового

- I етап (1991-1993 рр.)
- II етап (1993-1998 рр.)
- III етап (1998 р. - ...)

Висновки

4.2.

Кредитна система

Кредит

Позичальник

Кредитор

Банківська
система

Парабанківська
система

Висновки

4.3.

Типи побудови
банківської
системи

**Банківська
система**

Функції

Трансформаційна

Однорівнева

Стабілізаційна

Дворівнева

Створення
грошей і
регулювання
грошової маси

Дякуємо за увагу!

Наступна лекція-4

